

Waterschap
Rivierenland

sterke dijken
schoon water

Nieuwsbrief *verkenning Watersysteemmaatregelen Gebiedsprogramma Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A5H)*

6 • mei 2021

Beste lezer,

Momenteel zijn we samen met de gemeente bezig met het opstellen van een visie ruimtelijke kwaliteit voor de nieuwe boezem en het boezemgemaal in Hardinxveld. In maart hebben we hiervoor een aantal werkateliers georganiseerd. Niet alleen met de lokale overheden en belangenverenigingen maar ook met de directe omgeving. Tevens is hierover een startbijeenkomst geweest met de gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam.

In deze eerste ronde werkateliers hebben we gezamenlijk de landschappelijke opgave en de mogelijkheden verkend voor het nieuwe boezemgemaal en boezemkanaal. De visie ruimtelijke kwaliteit moet passen bij de ruimtelijke context en ontwikkelingen van het gebied. De visie zal worden gebruikt voor de verdere uitwerking van de overgebleven tracés van het boezemkanaal en het nieuwe gemaal.

In deze nieuwsbrief informeren wij u over de resultaten van de bijeenkomsten en het vervolg.

Eerste ronde werkateliers ruimtelijke kwaliteit

Tijdens de werkateliers in maart zijn de bestaande kwaliteiten en opgaven in het gebied voor elk van de drie deelgebieden besproken: 'noord' (tussen Giessen en spoorlijn), 'midden' (tussen Parallelweg en A15) en 'zuid' (tussen A15 en Kanaal van Steenenhoek).

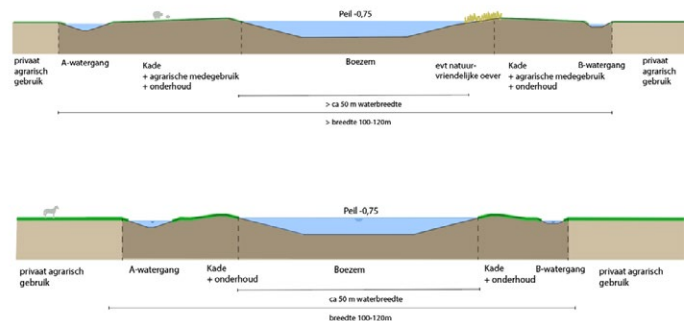
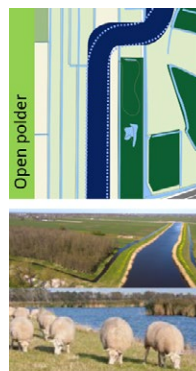
Ook werd aan de hand van vier landschapskoersen besproken wat de nieuwe boezem kan betekenen voor de leefomgeving. De landschapskoersen zijn slechts een hulpmiddel om te bekijken op welke manier de boezem vorm kan worden gegeven. Het waterschap is nadrukkelijk geen gebiedsontwikkelaar, het is niet onze taak een visie voor het gehele gebied te ontwikkelen. Uiteindelijk legt het waterschap alleen de

boezem en het gemaal aan. Daarom zijn de gemeente en de provincie betrokken bij de totstandkoming van de visie en is het input voor de nog op te stellen omgevingsvisie van en voor de hele gemeente.

Welke bijdrage kan de nieuwe boezem leveren aan de ontwikkeling van de leefomgeving

De vier landschapskoersen die we hebben besproken zijn: open polder, water en natuurlandschap, landgoed landschap en waterrijk woonlandschap.

Open polder: hierbij is het uitgangspunt dat de huidige polderidentiteit wordt behouden; grasland en openheid. Het nieuwe boezemkanaal volgt zoveel mogelijk de

Open polder: referentiebeeld, uitsnede landschapsschets en principe profiel boezem

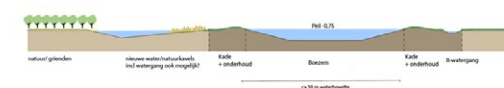
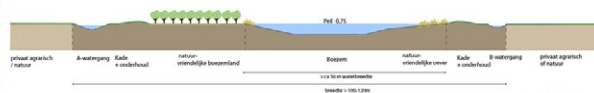
>>

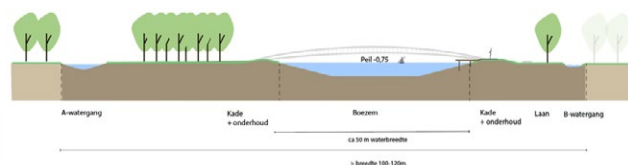
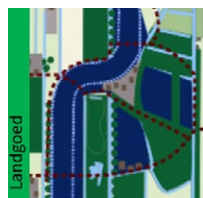
huidige kavelstructuur en is ondergeschikt aan de huidige landschapsstructuur. Hierbij passen natuurvriendelijke oevers, agrarisch medegebruik en beperkte (extensieve) toegankelijkheid.

Water en natuurlandschap: hierbij is het uitgangspunt het terugbrengen van griendkavels, waarmee het gebied vroeger was ingericht, in afwisseling met weides, bijvoorbeeld nieuwe waterkavels en bospercelen. De nieuwe boezem is onderdeel van een nieuwe verdichte, groene landschapsstructuur. Hierbij passen natuurvriendelijke oevers, plasdras natuur, rietlanden, grienden en (beperkte) extensief en eventuele toegankelijke natuur.

Landgoed landschap: hierbij is het uitgangspunt een extensief parkbos door grienden, laanbeplanting en nieuwe bosblokken. Ook zijn eventueel kleinschalige woonmilieus mogelijk en een beperkte of gedeeltelijke toegankelijkheid van het gebied.

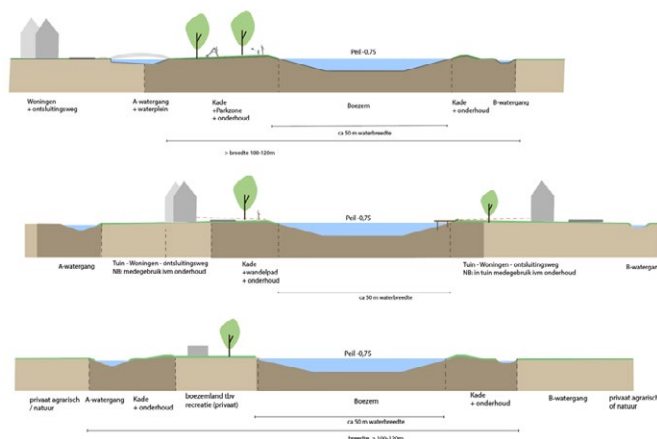
Waterlandschap: referentiebeeld, uitsnede landschapsschets en principe profiel boezem

Landgoed-landschap: referentiebeeld, uitsnede landschapsschets en principe profiel boezem

Waterrijk woonlandschap: een nieuwe boezem kan ook kwaliteiten bieden aan een nieuwe woonstructuur. Bijvoorbeeld als afronding van Hardinxveld. U kunt daarbij denken aan ruimte voor diverse waterrijke/groene woonmilieus waarbij de boezem en het gebied gedeeltelijk toegankelijk worden als uitloopgebied. Ook een parkachtige zone tussen nieuw woongebied en boezem is dan denkbaar of het toevoegen van (dag)recreatie zoals dat ook in het noordelijk gebied langs de Giessen het geval is.

Waterrijk woonlandschap: referentiebeeld, uitsnede landschapsschets en principe profiel boezem

De locatie van het nieuwe boezemgemaal

Voor het nieuwe gemaal hebben we vanuit ruimtelijke kwaliteit gekeken naar de drie opties (zie afbeeldingen rechts). Daarbij zijn de voor- en nadelen besproken.

Kort

Het alternatief kort vraagt een nieuwe ruimtelijke benadering om landschappelijk een nieuwe kwaliteit toe te voegen. Dit zou verder vorm moeten krijgen met aandacht voor de bestaande (waterstaat)architectuur en zorgvuldige verhouding en inpassing ten opzichte van de nieuwe en bestaande objecten.

Middel en lang

Een gemaal ten noorden van de Kanaaldijk (middel en lang) heeft als voordeel dat het huidige cultuurhistorisch en landschappelijk waardevol ensemble op de kop van het kanaal van Steenenhoek intact blijft. Het gaat dan om de Schutsluis, Kolffgemaal, voormalige brugwachterswoning en het voormalig stoomgemaal. De leesbaarheid van het nieuwe watersysteem is echter

Kort

Middel

Lang

minder logisch vanwege de afstand tussen de Merwede en het boezemsysteem van de Overwaard. Deze leesbaarheid van het watersysteem is een belangrijke kernkwaliteit van de Alblasserwaard.

Het nadeel van het alternatief middel is dat deze het kleinschalige lint langs de rivierdijk aantast. Het nadeel van het alternatief lang

is dat er vanuit het waterschap zorgen zijn over de lange persleiding die nodig is voor de werking van het gemaal. Dit wordt op dit moment verder onderzocht samen met de effecten op andere criteria zoals milieu en omgeving, technische uitvoerbaarheid, robuustheid functioneren gemaal, draagvlak en kosten en duurzaamheid.

Resultaten eerste ronde werkateliers

De werkateliers, keukentafelgesprekken en gesprekken met overheden hebben ons een eerste beeld gegeven:

- Er wordt grote waarde gehecht aan de bestaande kwaliteiten: de openheid van de drie deelgebieden, aanwezige natuur- en landschappelijke elementen, de rust, het uitzicht en de niet aanwezige/of beperkte toegankelijkheid van de deelgebieden.
- Het beperkt toevoegen van natuur en water is als optie ingebracht. Bijvoorbeeld langs de A15 of in oostelijk deel in het middengebied.
- Er zijn enkele voorstanders voor de landschapskoersen waterrijk wonen als afronding (op termijn) van Hardinxveld en water- en natuurlandschap. Er is ook aangegeven dat groene verdichting het zicht op de A15 kan verminderen.
- Er is een wens om het aanwezige Natuurnetwerk Nederland (NNN) zoveel mogelijk te behouden en te versterken. De landschappelijke en natuurlijke elementen worden als zeer waardevol beschouwd.
- Er is weinig tot heel beperkt enthousiasme voor openstelling van het middengebied voor recreanten; hooguit op enige afstand van woningen en tuinen. Ook in de andere deelgebieden is terughoudendheid gewenst voor extra recreatiemogelijkheden.
- De wens is om, indien hier sprake van is, dagrecreatie-terreinen, paardenweides en dergelijke in de directe nabijheid terug te brengen en geen nieuwe vormen van recreatie toe te voegen. Terugbrengen kan dan bijvoorbeeld langs de nieuwe boezem in het noordelijk gebied. Er liggen eventueel kansen om de bereikbaarheid van de huidige recreatie in de Giessenzoom te versterken en/of te verbeteren.
- Voor de gewenste locatie van het gemaal is een gemengd beeld aanwezig. Een deel

van de bewoners geeft de voorkeur voor de lange variant, met aandacht voor inpassing in open polder waarmee het gemaal op afstand staat voor een deel van de huidige woningen. Ook de korte variant heeft interesse zolang er aandacht is voor verkeersveiligheid en een goede inpassing in relatie tot het huidige waardevolle ensemble en met name de brugwachterswoning. Om een beter beeld te krijgen van de effecten en mogelijkheden om een reactie te kunnen geven is gevraagd om een 3-dimensionale beschouwing.

Vervolproces en contact

Wat tot nu toe is opgehaald wordt verder uitgewerkt in de concept visie ruimtelijke kwaliteit en de uit te werken tracés en gemaallocaties. In mei/juni 2021 organiseren we een tweede ronde werkateliers voor zowel overheden als belanghebbenden waarin we de resultaten zullen delen en bespreken. Dit zullen we in kleinere en specifieke groepen doen. Hierdoor is het makkelijker voor deelnemers om hun belang in te brengen, te reageren en mee te discussiëren. Daarbij hopen we vooral dat het via fysieke bijeenkomsten kan.

Op 17 juni 2021 leggen we de concept visie ruimtelijke kwaliteit ook voor in een opiniërende bijeenkomst met de gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam. In het najaar wordt de visie ruimtelijke kwaliteit vastgesteld door Waterschap Rivierenland en de gemeenteraad. Het besluit over het voorkeustracé van het kanaal en de locatie van het gemaal volgt eind 2021. Begin 2022 wordt dit besluit ter inzage gelegd.

Op korte termijn wilden we graag starten met een klankbordgroep waarin vertegenwoordigers van bewoners en belangengroepen

om advies wordt gevraagd. Dit helpt het waterschap bij de keuze voor het voorkeursalternatief. Tot nu toe heeft slechts een enkeling aangegeven hierin zitting te willen nemen. Hierdoor ontstaat geen representatieve vertegenwoordiging van de verschillende belangen in het gebied. Om directbetrokkenen wel voldoende mogelijkheid te bieden om hun belang, wensen en bevindingen in te brengen gaan we dus vervolgbijeenkomsten in kleinere groepen doen. Daarnaast bestaat ook nog steeds de mogelijkheid om een (digitaal) keukentafelgesprek aan te vragen bij het waterschap via A5H@wsrl.nl. Ook voor andere vragen kunt u daar terecht. Wij nemen dan contact met u op.

Waterschap
Rivierenland

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Waterschap Rivierenland, Postbus 599, 4000 AN Tiel, (0344) 64 90 90

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de omgevingsmanager Allard Koopal, telefoonnummer 06-27061821, e-mail: a.koopal@wsrl.nl.

Ook kunt u terecht op de projectpagina van het Gebiedsprogramma A5H: wsrl.nl/A5H.

Heeft u algemene vragen, dan kunt u een e-mail sturen naar: A5H@wsrl.nl